

MEMÒRIA DEL CURS 2022-2023

I PLA D'ACCIÓ 2023-2024

---

www.fundacionsdardermascaró.cat
info@fundacionsdardermascaró.cat

Fundacions
Darder
Mascaró

Nova etapa per a les Fundacions Darder Mascaró

juliol de 2023

L'activitat de la Fundació, al curs 2022-2023, ha estat marcada per distints esdeveniments. La constitució legal d'una única Fundació, les campanyes electorals de les eleccions municipals, autonòmiques i generals i els resultats d'aquestes.

Aquests fets els hem tingut molt en compte, a l'hora de presentar, com cada any a la cloenda del curs, aquest balanç de rendiment de comptes.

Per això aquest curs presentem aquest document que a més de la memòria anual i el pla d'activitats del curs següent, ve acompanyat d'un Pla de Feina per tota la nova legislatura, adequat lògicament a la nova situació política existent.

Després d'una dècada de treball conjunt de les Fundacions Emili Darder i Ateneu Pere Mascaró, comencem aquest curs de 2022-2023 amb la constitució d'una única Fundació, amb un únic òrgan de govern, representació i administració, el Patronat, del que formen en part en aquest moment: Miquel Rosselló, Antoni Marimon, Maria Antònia Carbonero, Antoni Llabrés, Teresa Caimari, Tomeu Carrió, Lila Thomàs, Joana Lluïsa Mascaró, Josep Valero i Antonina Ferrà.

El Secretariat Tècnic ha continuat sent l'òrgan encarregat de garantir el dia a dia del funcionament i s'ha acordat crear un Consell Assessor que està encara pendent de constituir-se.

Així mateix el nou Patronat va decidir introduir alguns canvis amb l'estructura interna de Funcionament que és la següent:

- Àrea Emili Darder per la construcció nacional. Que inicialment comptarà amb els espais d'Història, Llengua i Cultura i País. I de les relacions amb el Fòrum Sobiranista, el Fòrum de la Societat Civil per a la reconstrucció de les Illes Balears i Coppieters Foundation.
- Àrea Pere Mascaró cap a una societat postcapitalista per abordar els debats de model econòmic i que s'encarregaria de la relació amb el Col·lectiu Alternatives, l'Associació Mercat Social i FIARE Banca Ètica.
- Àrea Aurora Picornell per una societat igualitària per l'impuls del feminisme i la lluita antifeixista.
- Àrea de Formació per la construcció d'una Escola Oberta Ciutadana.
- Àrea de comunicació i difusió per combatre l'hegemonia del conservadorisme.
- Àrea d'administració, organització i funcionament.

La memòria del curs està molt marcada per les campanyes electorals que pràcticament abasten des del final del mes d'abril al juliol inclòs i que lògicament han influït amb les activitats de la Fundació, sobretot las destinades a la societat en general.

I lògicament no es pot abordar el debat sobre un pla de feines pel pròxim curs, ni per la pròxima legislatura, sense tenir en compte els canvis polítics i institucionals produïts. Per una part queda clar que la Fundació tindrà més feina que mai per afrontar la lluita d'idees i alhora no és menys cert que dependrà més del suport de les persones i col·lectius que valoren la seva tasca.

Document aprovat pel Patronat de Fundació Darder Mascaró del 19 de juliol de 2023

Memòria del curs 2022-2023

1. Àrea Emili Darder

Organitzada pels següents espais de treball:

.1. ESPAI D'HISTÒRIA

Les tasques desenvolupades aquest curs han estat:

- Fundacions Darder Mascaró ha participat, en el marc unitari de la comissió 24 de febrer, en els actes de Memòria Democràtica que cada any se celebren en els mesos de febrer i març:
  - Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Palma hem col·laborat amb el cicle de presentacions dels següents llibres a la biblioteca de Cort:
    - La guerra civil a Palma d'Antoni Vidal el 23 de febrer.
    - Els mallorquins a les Olimpíades que no fou de Pau Tomàs Ramis, el 9 de març.
    - La reedició de la col·lecció de la revista Mallorca Nova editada a Barcelona el 1937, el dia 23 de març.
    - Així mateix amb la col·locació d'una placa de record a l'historiador i intel·lectual Josep Massot i Muntaner a la casa on va néixer.
    - Per últim en l'acte d'homenatge anual a Emili Darder, Alexandre Jaume, Antoni Mateu i Antoni Ma Ques, afusellats el 24 de febrer del 1937, el 26 de febrer al cementiri de Palma.
  - Amb l'Ajuntament d'Inca amb l'acte del Memorial, el 24 de Febrer al claustre de Sant Domingo.
  - Hem participat activament amb l'acte d'homenatge a Aurora Picornell i les roges del Molinar organitzat pel Col·lectiu Aurora Picornell al Molinar el 7 de gener, al Born d'aquesta barriada.
  - Amb el grup de joves del Molinar amb l'homenatge a Aurora Picornell i les seves companyes al Teatre de la Mar del Molinar el 7 de gener.

- Hem donat suport a l'acte d'entrega de les despulles d'Aurora Picornell i les roges del Molinar als seus familiars, organitzat pel Govern de les Illes Balears al Conservatori de Palma el dia 28 de gener.

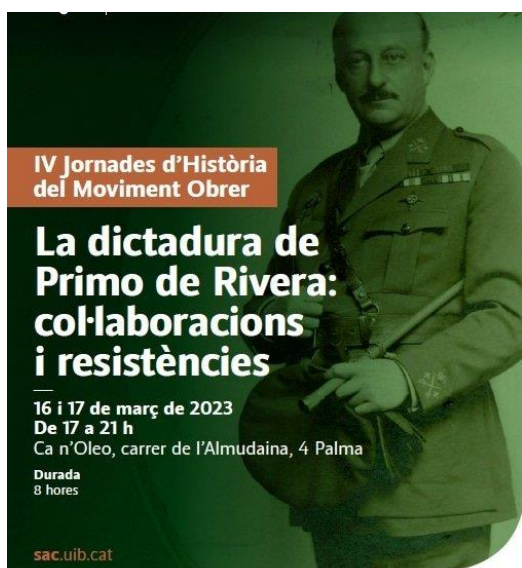

- Així mateix, Fundacions ha donat suport a tots els actes celebrats en commemoració de l'aniversari de la proclamació de la II República a Palma i diversos pobles de l'illa.

- Edició i presentacions de llibres

- S'ha editat, amb col·laboració amb Leonard Muntaner – editor el llibre «Mallorquinismes: Una història oral. Identitat, cultura, societat i política» de Miquel Vidal i Jose Mª Gago sobre la primera part del projecte de fonts orals referit al mallorquinisme polític coordinat per José Mª Gago i amb la participació de Miquel Vidal. A través d'un QR inclòs al llibre es pot accedir a les 22 entrevistes completes que estan penjades a la www.arrelsdemocratiques.org

- Es va fer la presentació d'aquest llibre a l'Arxiu del Regne de Mallorca el 19 de desembre, amb les intervencions de Miquel Rosselló, David Ginard, Maria Muntaner, Jose Mª Gago i Miquel Vidal.
- Així mateix s'ha organitzat presentacions de la publicació el 27 de desembre a Montuïri, el 17 de febrer a Felanitx, el 21 de febrer a Inca, el 3 de març a Calvià, el 14 de març a Can Alcover, el 30 de març a l'Espai Mallorca de Barcelona, el 14 d'abril a Campanet i el 9 de juny a Santa Maria.
- Es va presentar el llibre «Llibertat, amnistia, estatut d'autonomia. Memòries d'un jove mallorquí, antifranquista i comunista» el 15 de novembre al Pont d'Inca.
- La nova edició del llibre «Aurora Picornell de la història al símbol» de David Ginard, el 31 de gener a llibreria Embat el 9 de març a Manacor i l'11 de març al Pont D'Inca.
- I del llibre «Dones, treball, i moviment obrer» el 29 de març a Vilafranca per part de Catalina Martorell.

- S'ha continuat treballant amb el projecte «www.arrelsdemocraticues.cat», baix la coordinació del company Miquel Vidal i la col·laboració de l'alumne de la UIB Josep Martínez, que realitza les seves pràctiques externes treballant en el projecte. A part d'alimentar la mateixa web, s'ha continuat un treball d'entrevistes orals a persones que varen viure els darrers anys del franquisme, que ja superen els 25 entrevistats.

- S'han celebrat les IV Jornades d'Història del Moviment Obrer a Mallorca, sota el títol: «La Dictadura de Primo de Rivera: Col·laboracions i resistències» els dies 16 i 17 de març a Ca n'Oleo de Palma amb la coordinació del company David Ginard i amb les següents ponències:

- Conferència inaugural: El cop d'Estat de setembre de 1923: causes i conseqüències immediates de Pere Gabriel

- Les institucions primoriveristes a les Balears d'Arnau Company

- L'Ajuntament de Palma i la Dictadura de Primo de Rivera de Cristòfol Mateu

- La repressió lingüística i cultural durant la dictadura primoriverista de Joan Colom i Pere Salas

- La «*dictablanda*» a les Balears de Sebastià Serra

- Les vagues a les Illes Balears en la Dictadura i la Dictablanda d'Antoni Nadal

- El republicanisme sota la Dictadura de Primo de Rivera (1923-30) de Catalina Martorell

- Els socialistes i la dictadura de Primo de Rivera. El cas de les Balears d'Antoni Vidal.

- Els comunistes mallorquins: del cop d'Estat de Primo de Rivera a la proclamació de la Segona República de David Ginard

- Antoni M. Sbert i la Federació Universitària Escolar de Jordi Pomés.

Entre l'alta cultura i la cultura popular: Els casos de La Nostra Terra (1928-1930) i Pitos y Flautas (1928) d'Antoni Marimon

1.2. ESPAI DE LLENGUA, CULTURA I PAÍS

- En el context de l'any Fuster, Fundacions Darder Mascaró va organitzar una taula rodona baix el títol "Joan Fuster, el seu llegat", amb la participació com a ponents de Joan Pau Jordà, Ferran Archilés i Nanda Ramon i moderada per Maria Margalida Perelló, el 20 de setembre a SUS Cultura.

- Amb motiu de la celebració del 45 aniversari de la gran mobilització per l'Autonomia del 29 d'octubre del 1977, es va organitzar una taula rodona a Can Alcover el 26 d'octubre. Participaren com a ponents : Miquel Vidal que va dissertar "Dels posicionaments davant l'autonomia abans de l'Estatut". En David Ginard que parlà del "Moviment Obrer i la

qüestió nacional a Balears". I Nanda Ramon, sobre "Les primeres lluites de l'OCB: llengua i autogovern". Moderà el debat na Lila Thomàs (la fotografia de la portada és d'aquest esdeveniment).

- L'aniversari de la proclamació de la primera República també motivà a Fundacions Darder Mascaró a organitzar els següents actes:
  - El dia 11 de febrer una visita guiada pels racons republicans de Palma, oficiant de guia la companya Catalina Martorell.
  - El 17 de febrer, a SUSCultura, la presentació del llibre "L'arbre de les llibertats. El republicanisme als Països Catalans", a càrrec dels companys Joan Pau Jordà i dels autors del llibre, Xavier Calafat i Ivan Montemayor
- Amb motiu del centenari de la constitució de l'Associació per la cultura de Mallorca, Fundacions Darder Mascaró va donar suport i participà activament amb els actes organitzats per aquest motiu per l'Obra Cultural Balear, que foren:
  - El dia 31 de març, col·locació d'una placa commemorativa en el primer local que tingué l'associació a Palma, al carrer Bisbe Perelló.
  - El 29 de març la celebració d'una taula rodona a Can Alcover amb la participació de Tomeu Carrió, Sebastià Serra, Arnau Company i moderada per Antoni Llabrés.
  - El 5 d'abril conferència de Bartomeu Mestre, Balutxo, presentat per Berta Sureda.
- I en el marc dels actes entorn de la Diada de Mallorca, Fundacions organitzà la presentació d'un número de "Quaderns d'història" dedicat al Congrés de Cultura Catalana en el que va participar l'autor d'aquest número, el nostre company Miquel Vidal i Joana Serra de Gaieta que va viure i participar en el Congrés a La Tertúlia el 28 de desembre.
- Presentació del llibre « L'associacionisme a les Illes Balears » coordinat per Antoni Marimon i Arnau Company el 21 d'abril a Can Alcover.
- Jornada: « Cap a una estratègia europea insular: Diàlegs per explorar un estatus i reconeixement especial per a les Illes de la UE » organitzada per Fundacions Darder Mascaró en col·laboració amb Coppieters Foundation i Aliança Lliure Europea, a l'Estudi General Lul·lià de Palma els dies 11 i 12 de novembre.

Amb les següents ponències:

- Sessió inaugural. Intervenen Jordi Soler, Joan David, M-A. Maria, Joana Aina Campomar. Modera: Maria Victòria Lull
  - És possible un estatus europeu insular?. Intervenien: Antoni Vicens, Marie-Antoinette. Modera Marta Carrió
  - Construir Comunitats resilientes de baix a dalt. Intervenien: Miquel Àngel Sureda, Margalida Ramis, Aline Cendon. Modera Antonello Nasone
  - Cap a un futur millor: Jaume Alzamora, Carme Alomar, Antonia Luciani, Modera Jill Evans
- Cloenda.: Lila Thomas, Lorena López, Xavier Macias, Lluís Apesteguia.

1.3. FÒRUM SOBIRANISTA

El Fòrum sobiranista ha continuat la seva activitat dins aquest darrer curs encara que també influït pel calendari electoral que ha obligat a reduir algunes activitats. A pesar de tot, la Junta Directiva, que recordem que la presideix el representant de Fundacions Darder Mascaró, s'ha continuat reunint amb regularitat i ha planificat la reunió de tres plenaries durant el curs:

- El 10 de setembre a Barcelona amb un debat sobre la comunicació dins el món actual, amb una excel·lent ponència del company Joan Manuel Tresserras, President de la Fundació Irla.

- El 2 i 3 de desembre a Sevilla, actuant d'amfitrions els companys d'Adelante Andalucia, que ens exposaren la situació del sobiranisme a les terres andaluses. També poguérem assistir a la manifestació de la diada andalusa del 4 de desembre.

- L'1 i 2 de juliol a Gran Canàries a on s'abordà el pla de feina del proper curs i es connectà amb algunes forces sobiranistes.

Així mateix una delegació de la Junta del Fòrum formada per Rubèn Cela, President de Galiza Sempre, David Minoves, President del CIEMEN i Xose Luis Rivera President de Monxo Reboiro va visitar Brussel·les i es reuniren amb el Caucus per l'autodeterminació, Coppieters Foundation i la delegació a Brusselles del Govern de la Generalitat de Catalunya.

Per últim està previst per pròxim curs un plenari a Barcelona, entorn de l'onze de setembre per analitzar la situació creada després del procés electoral, la celebració de la V Escola Sobiranista, sota el títol: «Sobirania i polítiques transformadores per una transició ecosocial» els dies 1, 2 i 3 de desembre a Mallorca. I l'organització d'un Congrés Sobiranista dins el 2024.

1.4. FÒRUM DE LA SOCIETAT CIVIL

Així mateix des de Fundacions Darder Mascaró i el Col·lectiu Alternatives hem seguit impulsant el Fòrum de la Societat Civil que ha posat sobre la taula un document de «Propostes i projectes de la societat civil per a la transició econòmica, ecològica i social de les Illes Balears» amb el títol del «Futur que volem». Així mateix ha treballat perquè els fons europeus «News Generations» puguin arribar també a la societat civil i ha demanat al Govern l'elaboració i aprovació d'una llei autonòmica que reguli la participació de la societat civil.

El futur que volem

Propostes i projectes de la societat civil per a la transició econòmica, ecològica i social de les Illes Balears

FÒRUM
DE LA SOCIETAT CIVIL

2. Àrea Pere Mascaró cap a una societat postcapitalista.

La majoria d'activitats d'aquesta àrea les fem en col·laboració amb altres entitats, en aquest curs les nostres col·laboracions se centren en tres entitats que son les següents:

- FIARE Banca ètica, una banca ètica i cooperativa de la qual Fundacions n'és sòcia. El 2 de desembre organitzarem, a petició de FIARE, una taula rodona sobre finançament ètic.
- Associació Mercat Social. Ha centrat la seva activitat en el desenvolupament del pacte signat amb el Consell de Mallorca, tasca que fou valorada molt positivament per la Comissió de Seguiment del propi Consell i va aconseguir que el plenari del Consell incrementés la dotació per seguir desenvolupant aquesta tasca. Trobareu més informació a www.mercatsocial.org.

Així mateix es va posar en marxa aquest any el Fòrum de les Economies Transformadores, que es va celebrar el 22 d'octubre a Inca amb una assistència molt alta d'entitats de l'Economia Social i Solidària.

I per últim l'assemblea del Mercat Social va aprovar i difondre una avaluació de les polítiques desenvolupades per les distintes Institucions, amb molt bona nota al Consell de Mallorca, un aprovat rascat al Govern i un suspens a l'Ajuntament de Palma. També aprovar una plataforma de peticions als partits polítics de cara a les noves Institucions després de les eleccions.

- El Col·lectiu Alternatives, que ha dedicat una part molt important de la seva activitat dins aquest curs al debat i elaboració de propostes per un nou model turístic a les nostres Illes, que ha donat com a conclusió la publicació del document: «Canviem el pensament, el model turístic, el model productiu?» que podeu trobar a www.collectiualternatives.cat.

Així mateix per presentar aquest document organitzarem una taula rodona a l'Estudi General Lul·lià el 13 d'octubre. Moderat el debat per la companya Xisca Mir i amb les intervencions de Celestí Alomar, Gabriel Llobera, Silvia Montejano i Jorge Jiménez.

També s'han començat els debats sobre la necessària diversificació del model productiu i per últim ha elaborat el document: «Propostes bàsiques per a la propera legislatura» també publicades a www.collectualternatives.cat

3. Àrea Aurora Picornell per una societat igualitària

Dins aquest curs hem seguit patint la manca de mitjans materials, econòmics i humans per desenvolupar les tasques d'aquesta àrea.

No obstant, es va organitzar en col·laboració amb el col·lectiu de peruans a Mallorca la conferència de la líder camperola feminista Lourdes Huanca, el 30 de març de 2023.

CONFERÈNCIA EN DEFENSA DELS DRETS HUMANS

LOURDES HUANCA
LÍDER CAMPEROLA, INDÍGENA, FEMINISTA DE PERÚ

CONVIDATS

Cecili Buele Ramis Diputat del Parlament Illes Balears - Any 1999/2003	Susana Velosin Psicòloga Clínica Directora Centre Corendins
Joan Carrero President de la Fundació S'Olivar Candidat a Premi Nobel de la Pau - Any 1999/2008	

Lloc: Auditori Comissions Obreres
Carrer Francesc de Borja Moll Núm 3
Dia 30 DE MARÇ
Hora : 18.30 pm

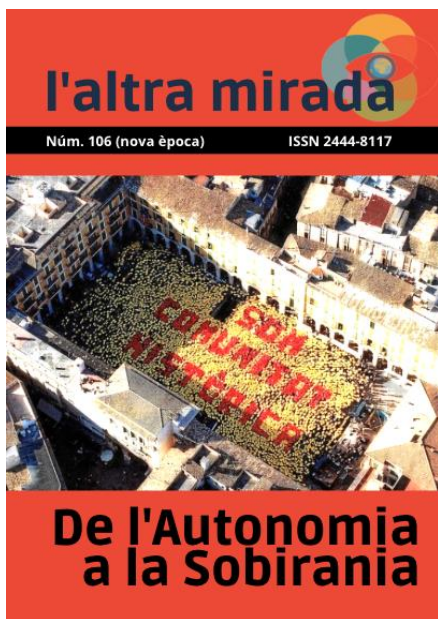
AMB ELS AUSPICIS DE: COL·LECTIU DE PERUANS A MALLORCA

CCOO

The poster features a photograph of Lourdes Huanca, a woman wearing a blue quilted jacket and a traditional hat, standing in a mountainous landscape. The background of the poster is red with white text.

4. Àrea de Formació. Escola Oberta Ciutadana

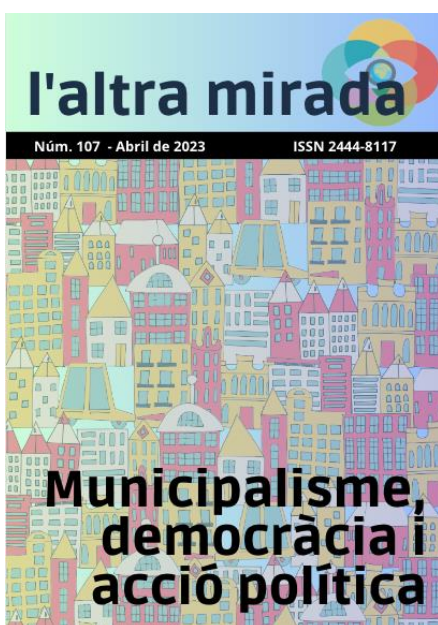
Aquest curs, per dificultats diverses amb els sindicats de CCOO i STEI no hem impartit cap curs als sindicats, ni tampoc a MÉS per Mallorca, que s'ha hagut de bolcar en les campanyes electorals. Ens hem centrat en cursos sobre Economia Social i Solidària, així com en finances ètiques, a distints sectors socials. Hem impartit cursos a Menorca, Santa Margalida, Eivissa i Formentera que ens han permès confeccionar una proposta de tallers de formació que desenvoluparem el pròxim curs amb el suport de Caixa Colònia.

5. Àrea de comunicació

Des de comunicació hem mantingut la publicació d'articles periòdicament a www.illa.global.org i també hem seguit penjant audiovisuals, tan produïts per Fundacions com per altres entitats i hem continuat alimentant la secció d'entrevistes amb vídeo.

En allò que fa referència a l'altra mirada revista temàtica, durant aquests curs hem publicat dos números nous. El número 106 de la nova època dedicat als quaranta anys de la nostra autonomia amb el títol: “ De l'autonomia a la sobirania”, una publicació molt completa, de més de cent pàgines, que en aquest cas ha estat coordinada per Josep Valero i Miquel Rosselló.

I el número 107 dedicat al municipalisme, amb motiu de les eleccions municipals, amb el títol: “Municipalisme, democràcia i acció política” coordinat per Biel Payeras i David Abril.

6. Àrea d'administració, organització i funcionament

Les voluntàries i els voluntaris, que són l'ànima de Fundacions, un cop més han garantit l'activitat de les àrees i espais.

En el Secretariat Tècnic s'han mantingut aquest curs els companys Toni Miquel Maura, Biel Payeras, David Abril, Josep Valero, Lila Thomàs, i Miquel Rosselló, que s'ha seguit reunint setmanalment. La companya Maria Margalida

Perelló ha deixat el Secretariat per causes professionals i ha estat substituït per Miquel Vidal.

Hem aconseguit mantenir un pressupost equilibrat que ens ha permès mantenir les activitats i seguir consolidant el projecte, gràcies a l'ajut impagable del grup d'amics, les subvencions de l'Estalvi Ètic de Caixa Colònia i de distintes institucions a les quals hem concorregut, així com a l'aportació de MÉS per Mallorca.

PLA D'ACTIVITATS PEL CURS 2023-2024.

1. Àrea Emili Darder per la construcció nacional

Aquesta àrea desenvoluparà les seves activitats dins els següents espais de treball:

1.1. Espai d'Història.

- Seguirem dedicant esforços a la recuperació de la Memòria democràtica, participant activament i de forma unitària en totes les activitats que es desenvolupin i conjuntament amb CCOO seguirem alimentant i enriquint la www.arrelsdemocratiques.org
- Promourem la creació d'un espai comú de totes les entitats memorialistes de Mallorca per defensar-nos de les agressions de l'extrema dreta i aconseguir més eficàcia en la lluita per la memòria democràtica.
- Editarem i difondrem el llibre de les IV Jornades d'Història del Moviment Obrer a Mallorca, sobre la Dictadura de Primo de Rivera.
- Començarem la preparació de les V Jornades d'Història del Moviment Obrer a Mallorca destinades en aquest cas al Cooperativisme, mutualisme i altres formes de col·laboració dins el moviment obrer entre finals del segle XIX i el cop d'estat feixista del 1936. Està previst celebrar aquestes jornades dins el 2024.
- Continuarem desenvolupant el projecte sobre Mallorquinisme Polític, per una part en la recopilació de documentació d'aquest moviment dins el franquisme i la posterior etapa democràtica, coordinat per Antoni Marimon i per una altra part la continuació de la història oral dels mallorquinismes, coordinat per Miquel Vidal.
- Commemorar els 50^è aniversari de la publicació del llibre «El Moviment Obrer a Mallorca» de Pere Gabriel.

Continuarem participativament en tots els actes de Memòria democràtica que es facin.

1.2. Llengua i Cultura.

És previsible que dins el nou cicle polític que s'ha obert a les nostres Illes la defensa de la llengua i cultura pròpies agafi una importància crucial. Caldrà elaborar una estratègia conjunta amb altres entitats de la societat civil i molt especialment amb l'OCB i l'STEI per defensar les posicions conquerides fins ara i fer front als reptes de futur.

1.3. País.

En aquest espai ens proposem organitzar les següents activitats en el pròxim curs:

- Crear un espai de debat i elaboració sobre com construir un projecte de País davant la nova situació política. Com caminar cap a un projecte de majoria social pel canvi.

- Elaborar, editar i difondre un estudi sobre la doble immigració que tenim a Mallorca, la vinguda dels països de sud i la vinguda de l'Europa rica i del nord. I les conseqüències que té cap al nostre país i el seu futur. Aquest treball el farem en col·laboració amb Coppieters Foundation.

- L'organització d'un seminari amb el títol «Un sobiranisme per guanyar» en col·laboració de companys de Mallorca Nova que es desenvoluparà en tres jornades i de les que se recolliran conclusions:

  - « Cap a un nou sobiranisme responsable» coordinada per Miquel Rosselló Xamena a l'escola de Mallorca Nova.

  - « El Republicanisme federal. Un punt de partida» Coordinat per Miquel Rosselló. Sobre el llegat dels republicans federals des de la primera República fins al cop d'estat feixista.

  - « Confederalisme versus sobiranisme» Coordinat per Josep Valero. Són necessàries i viables les relacions confederals entre l'esquerra feminista, sobiranista i ecologista a les Illes Balears? I ala PPCC, l'estat espanyol i la UE?

- Aprofitar el desè aniversari de la manifestació de les samarretes verdes, el 29 de setembre, per obrir un debat i difusió de la importància d'aquest moviment per la història del nostre poble. Entre altres coses la Fundació dedicarà íntegrament el número 108 de l'Altra Mirada a aquest esdeveniment.

- Commemorar a principis del 2024, el 20 aniversari de la creació de la candidatura «Progressistes» i la importància que va tenir per futures experiències de la unitat de les esquerres del País.

- El Fòrum de la Societat civil per a la reconstrucció de les Illes Balears és una de les eines més valuoses creada a la passada legislatura, tasca a la qual hem contribuït i molt des de Fundacions Darder Mascaró. És imprescindible consolidar aquest instrument i aconseguir una col·laboració estreta amb la societat civil de les altres Illes .per poder desenvolupar una estratègia de canvi de societat.

- Mantenir la participació activa en el Fòrum Sobiranista, amb la participació al Plenari de Barcelona del mes de setembre, l'organització de la V Escola Sobiranista a Mallorca i la organització del Congrés Sobiranista dins el 2024.

- Mantenir la col·laboració amb Coppieters Foundation.

2. Àrea Pere Mascaró cap a una societat postcapitalista

- Com afrontar un canvi de model econòmic, ecològic i social que confronti les conseqüències del canvi climàtic i de la globalització. Com impulsar el paper de l'Administració Pública i la cogestió amb entitats de la societat civil. Com promoure l'economia social, solidària i el desenvolupament local, és a dir com començar a construir una societat postcapitalista dins el capitalisme. Aquestes son les principals tasques que cal afrontar i això no ho hauríem de fer cada un pel seu comte sinó en col·laboració per això des de Fundacions Darder Mascaró seguirem donant suport actiu al Col·lectiu Alternatives i a l'associació Mercat Social.

3. Àrea Aurora Picornell per una societat igualitària.

- Cal situar sobre la taula i implicar amplis sectors de la societat el debat, la recerca, la difusió i les alternatives al Feminisme i la igualtat, a la immigració i la cooperació internacional. Contra el feixisme i la cultura de l'odi
- Per això cal fer un seriós esforç per impulsar la Plataforma Democràtica

4. Àrea de Formació.

- Cal obrir un debat de com afrontar les tasques de formació des de Fundacions Darder Mascaró
- Quins són els cursets i/o tallers de formació que podem oferir a les entitats polítiques i/o socials de les esquerres i els sobiranismes
- Com obrir espais de debat que ens ajudin a armar ideològicament a les esquerres i combatre l'onada autoritària de l'extrema dreta.
- Reivindicar la inclusió de determinades matèries a la formació reglada. Història de les Illes, economies no capitalistes, especialment ESS, Memòria Democràtica...
- Col·laborar amb les tasques de formació del Fòrum Sobiranista

5. Àrea de comunicació i difusió per combatre l'hegemonia del conservadorisme.

- Cal obrir un debat sobre quin ha d'esser el model de comunicació necessitem i quin podem posar en marxa.
- Garantir la presència a les Xarxes socials
- Assegurar la periodicitat i qualitat d'illglobal.com i de l'altramirada.cat
- Publicacions de llibres, revistes, fulletons i materials audiovisuals

- Impulsar projectes audiovisuals
- Elaborar i implementar activitats de debat i difusió a la part forana i a Palma.
- Proposar i implementar un programa periòdic a ràdio Ona Mediterrània.
- Cercar eines adequades per donar informació d'altres nacions i/o territoris de l'Estat, de la UE i del món.

6. Àrea d'administració, organització i funcionament.

- Posar en marxa una reforma organitzativa per millorar el funcionament:
- Garantir el funcionament regular del Patronat.
- Reestructurar el Secretariat Tècnic per garantir el finançament de la legislatura i assegurar la logística del funcionament i les relacions amb la Comissió de Seguiment del Protocol amb la UIB, les relacions especials amb MÉS per Mallorca i Mallorca Nova, la participació al Fòrum Sobiranista i gestionar i assegurar la participació a Coppieters Foundation.
- Constituir i posar en funcionament el Consell Assessor, per promoure noves idees, fer el seguiment de les tasques actuals i crear els següents espais de treball:

* Espai d'història i memòria democràtica.

* Espai de País.

* Espai de debat d'idees i formació.

* Espai per promoure la lluita anti-feixista.

* Espai per elaborar un nou projecte de comunicació i implementar-lo.

* Espai per elaborar un projecte de finançament per la legislatura.

EIXOS ESTRATÈGICS I EINES NECESSÀRIES PER DESENVOLUPAR LES ACTIVITATS DE LA FUNDACIÓ DARDER MASCARÓ DINS LA LEGISLATURA 2023-2027

En el protocol de col·laboració entre les Fundacions Emili Darder i Ateneu Pere Mascaró, signat el 7 de maig del 2016, entre els presidents de les dues entitats, Antoni Marimon i Miquel Rosselló es resumia en el següent paràgraf els objectius de la futura Fundació Darder Mascaró:..."el nostre País necessita impulsar "laboratoris d'idees", que amb solvència i criteri sàpiguen afrontar l'anàlisi de la nostra pròpia realitat, avaluar les experiències que tant des de les institucions democràtiques progressistes com des de la societat civil es posin en marxa, aportar idees noves per construir projectes alternatius i abordar a fons la formació de quadres per construir i mantenir una societat futura".

La nova realitat política al nostre País, amb el control de la majoria de les nostres institucions democràtiques dirigides per la dreta i amb una ofensiva europea i mundial de l'extrema dreta ens obliga a donar una importància molt gran a la reflexió i l'anàlisi. Què està passant i com podem sortir d'aquest nou envit.

Sense cap mena de dubte és imprescindible tenir una proposta política de País molt elaborada, i quan governem saber-la implementar el millor possible. Però això no basta per guanyar batalles polítiques, primer cal conquerir les consciències de la ciutadania. Sense que les nostres idees, la nostra ideologia sigui hegemònica dins la societat es poden conquerir victòries parcials però no avançar amb rotunditat cap al canvi de societat que volem.

Estem parlant de transitar des d'una societat capitalista, patriarcal, amenaçada pel canvi climàtic i amb el poder en mans dels poderosos de sempre a un País, feminista, just, sostenible i sobirà. Això no es fa, tan sols gestionant bé una autonomia amb molt poc poder econòmic i polític o un Ajuntament.

Això requereix dedicar molt d'esforços a la lluita d'idees, a fer política a les institucions però també al carrer, entre la societat civil, a teixir aliances a Mallorca i fora Mallorca contra l'autoritarisme i el neofeixisme.

I això necessita molta gent lluitadora, disposada a militar, a caure i tornar-se aixecar, valenta i preparada, molt preparada.

Des de la Fundació Darder Mascaró volem aportar el nostre granet de sorra en aquesta direcció.

Eixos Estratègics.

1. Un eix central és la contribució a la creació de consciència nacional i de classe entre la ciutadania. La consciència de pertànyer a una comunitat insular que té una història, una cultura, una llengua pròpia, el català i una identitat. De pertànyer a un sector social que podem identificar en les classes populars i treballadores. I ser conscients de la pluralitat de la composició de la nostra comunitat illenca. Cal partir d'acceptar aquesta pluralitat com un fet inqüestionable i construir la consciència de poble partint de l'acceptació d'allò on venim però també del projecte de País que volem construir entre totes i tots els que ara vivim i treballem a la nostra Illa.

Això entre altres coses passa per:

- Investigació, recerca i difusió de les lluites històriques del nostre poble, des de la Germania fins avui. Un poble necessita estar orgullós dels seus avantpassats i de les seves lluites i per això els ha de conèixer.

Cal posar tot allò fet aquests darrers anys per treure a la llum els nostres referents des de Joanot Colom a Aurora Picornell, però hem de continuar, queda molta feina per fer. Des de seguir traient a la llum aquesta història massa vegades voluntàriament oblidada, com enfrontar-nos a aquells neofeixistes que volen enterrar la memòria democràtica com es va fer dins el franquisme.

Des de la Fundació Darder Mascaró promourem tota classe d'espais comuns i plataformes per lluitar per la Memòria Democràtica amb quants més col·lectius millor.

- Seguirem lluitant per la màxima extensió de l'ús social del català. Estarem devora l'OCB i qualsevol organització disposada a defensar la nostra llengua i cultura de qualsevol atac de l'extrema dreta i per lluitar per estendre l'ús social de català. Així com la defensa del nostre patrimoni cultural.
- Anàlisi de la nostra realitat. Per lluitar per una societat nova, cal saber d'on partim. Per això cal dedicar esforços a les anàlisis sociològiques. Quina és la nostra demografia, com està estructurada la nostra ciutadania. Palma, àrea metropolitana i part forana. Quin idioma parlen. Quins vincles religiosos tenen. Com està organitzada la societat civil. La privatització de l'oci i la cultura. I tots aquells elements que influeixen en la creació de consciència.
- Elaboració de propostes per un nou projecte de País. Com cal caminar per construir una nova majoria social d'aquest. Quin paper ha de jugar la societat civil organitzada i quin les forces polítiques del canvi. Com establir aliances polítiques i socials. Com volem que sigui Mallorca en el futur i quines passes s'han de donar per arribar a aquest objectiu. Es pot construir un projecte de País, pensant solament en Mallorca?. Si cal que aquest projecte sigui d'Illes, quines estructures socials i polítiques insulars s'han de crear?

- El municipalisme la primera trinxera de la lluita per un nou País. Treballar per crear un «Observatori de Polítiques Locals» per fomentar el suport al municipalisme, la difusió de les bones pràctiques, la formació....
- La societat civil organitzada, imprescindible per un canvi de societat. La constitució del «Fòrum de la societat civil per a la reconstrucció de les Illes Balears» és una de les actuacions més positives d'aquests anys. Cal impulsar i consolidar el projecte i col·laborar en crear una estructura similar de caràcter interinsular. Així com impulsar, en la mesura de les nostres possibilitats tot allò que promogui
- Cal articular un Bloc Progressista democràtic per frenar la ofensiva feixista. Recuperar la iniciativa política per gestionar la transició cap a un altre model ecosocial, just i sobirà.?. Qui formaria aquest el Bloc. Quins sectors de la societat civil. Quines forces polítiques.
- Cal un Bloc Nacional Alternatiu format per l'esquerra política i social que vulgui unes illes plenament sobiranes i un model econòmic i social alternatiu?.

Un projecte sobiranista fort és necessari per garantir la construcció d'un nou País. És un bon moment per caminar a la construcció d'un únic projecte a l'esquerra del PSOE, hegemonitzat per sobiranisme d'esquerres?. Si és això com es fa a Mallorca i a l'àmbit d'Illes Balears? Se pot aprofitar la conjuntura per què MÉS lideri un únic projecte a l'esquerra del PSOE?. Per dur endavant aquesta operació basta incorporar militants i votants d'altres opcions de l'esquerra (Podemos, EU, altres sobiranistes, independentistes, independents...) o cal alguna operació de suma més ambiciosa?

- Quines aliances ha de teixir el sobiranisme d'esquerres? Entre les Illes. En el marc dels Països Catalans. A l'estat espanyol. I a la Unió Europea. Té sentit reivindicar el Confederalisme. Seguir implicant-se a fons amb el Fòrum Sobiranista.
2. Elaborar propostes per transitar cap una societat post-capitalista i col·laborar i implementar elements de la nova societat. Això passa per seguir dedicant esforços a consolidar el Col·lectiu Alternatives i l'Associació Mercat Social.

- Des del seu naixement el 2016, el Col·lectiu Alternatives, impulsat per Fundacions Darder Mascaró, ha aconseguit crear un espai de debat de l'economia alternativa molt plural i constant. Ha treballat de valent en l'elaboració d'alternatives al model econòmic actual de les illes, apostant clarament per la necessitat d'establir una planificació estratègica i definir una transició cap a un altre model que passi pel decreixement turístic i la diversificació productiva. No hem aconseguit ser escoltat prou per les institucions, ni reconegut per l'opinió pública.

Ara, amb la nova situació política, caldrà establir un pla estratègic, seguir elaborant propostes i aconseguir esser un referent de l'economia crítica per l'esquerra en general, ja que, curiosament, des d'alguna esquerra s'ha fitxat més amb la "Fundación Impulsa".

- Seguir treballant per que l'espai de l'economia social i solidària agafi un major pes a la nostra societat a través de Mercat Social i poder demostrar amb fets que una altra

economia també és possible desenvolupar-la malgrat la preeminència de l'economia capitalista.

3. Atacar d'arrel l'enfortiment del neofeixisme i la seva ideologia.

Fa anys que el populisme feixista s'està desenvolupant arreu, amb noves formes, nous llenguatges i imatges diferents. Berlusconi fou un precursor a Europa. Des d'aleshores hem vist desenvolupar opcions a mitja Europa, als EUA, Brasil i actualment tenen una força molt important, des de les seves formacions genuïnes, com influint a les polítiques de les dretes clàssiques, a determinades religions, inclosa l'Església Catòlica i a molt de moviments socials i/o culturals. Després de les darreres eleccions municipals i autonòmiques a l'estat espanyol el seu catecisme bàsic el sentim cada dia pels mitjans de comunicació i dóna la impressió que l'esquerra encara no s'ho ha pres seriosament.

Fa uns anys la Fundació Darder Mascaró va impulsar la creació d'una "Plataforma Democràtica" que va fer alguna coseta però que va quedar estancada i està en stand by.

Mentre des de VOX i les institucions on han aconseguit entrar defensen la llibertat en abstracte però ataquen les llibertats dels pobles i les seves llengües i cultures, de les dones, dels immigrants, del moviment LGTBI+ en definitiva, de la democràcia.

Des d'instruments de l'estat com sectors de la justícia o dels serveis secrets s'aniquila políticament a desenes de dirigents de les esquerres. Aquí tenim prou exemples.

Ens hauríem de demanar quants demòcrates i antifeixistes dels anys trenta del segle passat varen arribar a pensar que Hitler, Mussolini i Franco arribarien a fer el que varen fer. Possiblement molt pocs. O els demòcrates i les esquerres ens despertem i ens espavilem o està fet de nosaltres.

Cal dedicar esforços a analitzar com neixen com els bolets els votants de VOX, com es multipliquen. Com progressivament van radicalitzant les seves idees. Com alguns passen d'esser votants de VOX que pensen que són una opció democràtica més, amb idees diferents però democràtiques, a apallissar homosexuals, immigrants, etc.

Quin paper juguen les sectes religioses protestants o grups radicals de l'Església catòlica amb la difusió d'ideologia feixista. Com es mouen lliurement. Com és possible que nosaltres ni ens en temen. Se'ns gira feina si volem barrar el pas al neofeixisme i els seus acòlits i no hi ha temps a perdre.

Les eines que necessitem per desenvolupar aquesta proposta de pla.

1. Comunicació. Una de les mancances més greus que tenim a la Fundació és aconseguir fer arribar les nostres reflexions, les nostres propostes o donar a conèixer les conclusions de les tasques de recerca. Tenim una major capacitat de generem iniciatives, propostes o reflexions que de donar-les a conèixer. En termes d'eficiència i eficàcia podríem dir que en tenim molta més de produir idees que de comunicar-les. Per això és prioritari elaborar un pla

de comunicació, que partint dels nostres minsos recursos humans i econòmics, sigui el més eficaç possible.

Els instruments que tenim a la nostra disposició actualment són:

- Xarxes socials. (twitter i Facebok).
- Pàgines web: www.fundacionsdardermascaro.cat. www.arreldemocratiques.org. www.laltramirada.cat.
- Audiovisuals. Vídeos, canal youtube, streaming.....
- L'Altra Mirada. Revista temàtica impresa.
- Publicacions. Llibres, fulletons...
- illaglobal.com. Publicació d'articles on-line diàriament.

Cal decidir si aquests instruments són els adequats, si s'utilitzen bé, si cal canviar alguns i sobretot com rendibilitzar-los.

2. Formació

Cal recuperar l'espai de debats que férem funcionar una temporada amb el format de "Tertúlies de les Fundacions", amb el format que teníem o cercar-ne de nous. Aquest espai no es pot centrar exclusivament a Palma, ha d'arribar a la part forana.

I també serà necessari elaborar un pla estratègic del que és més eficaç i que cal prioritzar, dels formats que hem fet fins ara: cursets a sindicats, cursos de formació sobre Economia social i solidària i cursos pel sobiranisme polític.

Estudiar la possibilitat de col·laborar amb altres entitats per crear una Universitat Popular.

3. Administració i finances.

Cal crear el Consell assessor i dinamitzar-lo.

Impulsar els espais de feina.

Incrementar el nombre de voluntaris.

Cal cercar vincles amb sectors de les altres illes.

És imprescindible elaborar un pla de finançament per a la nova legislatura

l'altra mirada

IllaGLObal